

Dosarul nr. 2ra-446/20

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Fălești (jud: R. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Corcenco, D. Corolevski, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Elena Ștefăneț,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Ștefăneț împotriva lui Ghenadie Ștefăneț cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de către Elena Ștefăneț și a fost menținută hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești,

constată:

La data de 10 septembrie 2018 Elena Ștefăneț a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Ștefăneț cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 19 februarie 1994 a înregistrat cu pârâtul căsătoria la OSC Bălți, iar din căsătorie, la data de xxxx, s-a născut copilul, XXXX.

A menționat că, prin hotărârea din 23 martie 2015 a Judecătoriei Fălești a fost desfăcută căsătoria între ei și a fost determinat domiciliul copilului minor cu ea, iar prin hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoriei Fălești a fost încasată de la pârât în beneficiul ei pensia de întreținere a copilului minor, XXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1000 de lei lunar, începând cu data de 06 iunie 2016 până la atingerea majoratului de către copil.

A susținut că actualmente copilul minor locuiește cu ea în Italia, orașul Ladispoli, conform certificatului de reședință din 08 august 2017, eliberat de către Direcția de evidență a populației din orașul Ladispoli și certificatului de înregistrare la Direcția de evidență a populației din 27 martie 2018 privind componența familiei, care este formată din 2 membri, ea și XXXX.

A afirmat că deși a fost stabilită încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă de 1000 de lei, această sumă este foarte modestă și nu reușește să acopere

nici în proporție de 20 % necesitățile pentru creșterea și educarea unui minor, astfel că la moment sarcina privind suportarea tuturor cheltuielilor necesare pentru creșterea și educarea minorului, XXXX este disproporționată pentru ea, fapt care a determinat-o să se adreseze cu prezenta cerere.

A notat că XXXX are vârsta de 13 ani, în calitate de elev activ, frecventează pe lângă instituția școlară și cursuri sportive – Karate, în cadrul Asociației Sportive a Amatorilor de Sport „Gymnic Shiro Dojo”, cotizația pentru anul 2018 fiind achitată în sumă de 250 de euro, conform confirmării din 23 august 2018, cotizația pentru anul 2017 fiind achitată în sumă de 300 de euro, conform confirmării din 09 iunie 2017 și cotizația achitată în sumă de 195 de euro, conform confirmării din 25 ianuarie 2018.

A relevat că pentru manualele școlare, pentru anul 2017-2018, a achitat suma de 148,20 de euro.

A declarat că locuiește împreună cu copilul în chirie, iar conform pct. 5 din contractul de locațiune din 01 noiembrie 2016, chiria anuală stabilită este de 6000 de euro, care se achită anticipat în 12 rate lunare a câte 500 de euro.

A invocat că alte resurse financiare impunătoare sunt cheltuite pentru alimentație, îmbrăcăminte, încălțăminte ori tratamente medicale curente, astfel, cheltuielile de întreținere curente pentru creșterea și educarea minorului sunt foarte mari și sunt împovărătoare și aportul tatălui valorificat prin pensia de întreținere de 1000 de lei lunar nu poate acoperi proporțional cel puțin în jumătate din sarcina privind întreținerea copilului după cum stabilește Codul familiei.

A relatat că Ghenadie Ștefăneț se află în Federația Rusă cu domiciliu permanent, având viză de domiciliu în regiunea Moscova, or. Troițk, str. Lesnaia,3, apartamentul nr.3, conform declarației din 24 aprilie 2018 și acesta este angajat în câmpul muncii, însă este în imposibilitate de a afla locul de muncă pentru a solicita un certificat de salarizare.

A menționat că conform tuturor indicilor economici ale statutului respectiv, domicilierea permanentă în Federația Rusă denotă un nivel de viață mai asigurat decât domicilierea în Republica Moldova.

A susținut că conform hotărârii din 04 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești a fost tranșat partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților și, anume, le-a fost determinată câte ½ cotă-parte din bunurile imobile în valoare de 309500 de lei, i-a fost atribuit în natură în proprietate personală apartamentul nr. 70 din str. Elena Colesov,12 mun. Bălți, cu suprafața locativă de 31,6 m. p., cu nr. cadastral 0300209.014.070, la prețul de 277000 de lei, au fost atribuite părâtului în natură în proprietate personală casa de locuit cu suprafața de 72,4 m. p., cu nr. cadastral 4370202.085.01 și lotul de teren aferent, cu suprafața de 0,1158 ha, cu nr. cadastral 4370202/085, amplasate în satul Răuțel, raionul Fălești, la prețul de 342000 de lei și a fost încasată de la Ghenadie Ștefăneț în beneficiul său a sumei de 32500 de lei, cu titlu de sultă.

A invocat că astfel, patrimoniul lui Ghenadie Ștefăneț a fost individualizat din masa de bunuri proprietate în devălmășie, fiind atribuite în proprietate personală casa de locuit și terenul aferent.

A specificat că la momentul depunerii prezentei cereri, conform portalului cu acces public www.statistica.md, date publicate la data de 02 aprilie 2018, minimul de existență pentru minorii cuprinși cu vârsta de la 7 – 17 ani constituie 2002,50 de lei.

A remarcat că aceste sume nu constituie un maximum și sunt doar de referință la examinarea pretenției de încasare a pensiei de întreținere, dat fiind faptul că părinții au

obligația asigurării unui trai decent pentru copil și toate cele necesare pentru o dezvoltare armonioasă.

A solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, XXXX, stabilită prin hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoriei Fălești, cu dispunerea majorării cuantumului pensiei de întreținere încasată de la pârât în beneficiul său de la 1000 de lei până la 2000 de lei lunar și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Fălești acțiunea depusă de către Elena Ștefăneț a fost admisă parțial, a fost modificat cuantumul pensiei de întreținere stabilită prin hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoriei Fălești, în dosarul nr. 2-595/16 și a fost încasată de la Ghenadie Ștefăneț în beneficiul Elenei Ștefăneț pensia de întreținere a copilului minor, XXXX, în sumă bănească fixă în mărime 1022,70 de lei, plătită lunar, începând cu data de 10 septembrie 2018 până la atingerea de către copil a majoratului. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost anulat titlul executoriu nr. 2- 595/16 (PIGD: 29-2-1116-06062016), eliberat de Judecătoria Fălești în baza hotărârii din 22 iunie 2016, prin care a fost încasată de la Ghenadie Ștefăneț în beneficiul Elenei Ștefăneț pensia de întreținere a copilului minor, XXXX, în sumă bănească fixă în mărime 1000 de lei, plătită lunar, începând cu data de 06 iunie 2016, după executarea integrală de către debitorul Ghenadie Ștefăneț a obligațiilor sale pecuniare ce rezultă din acest titlu executoriu, existente la data de 10 septembrie 2018. A fost încasată de la Ghenadie Ștefăneț în beneficiul statutului taxa de stat, de plata căreia reclamanta a fost scutită de drept la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 150 de lei.

Prin decizia din 07 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de către Elena Ștefăneț și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 74 alin.(1), 75 alin. (1) și (2), 76 alin. (1) și 110 din Codul familiei și ale art. 27 alin. (2) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993 și a stabilit că prima instanță just, legal și întemeiat a apreciat că, în speța dată, cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor urmează a fi modificat în conformitate cu informația de pe [saiutul www.statistica.md](http://www.statistica.md), prin care Biroul Național de Statistică a informat că minimul de existență pentru I semestru al anului 2018 pentru un copil de la vârsta 7-17 ani a fost majorat de la 2002,50 de lei la 2045,40 de lei, reținând această majorare ca o circumstanță nouă.

Totodată, instanța de apel a relevat că pentru modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor stabilită prin hotărârea din 22 iunie 2016 a Judecătoriei Fălești, în sensul majorării de la 1000 de lei la 2000 de lei lunar, apelanta urma să dovedească prin probe pertinente, concludente și admisibile că starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat.

Instanța de apel a remarcat că apelanta, nici în primă instanță și nici în instanța de apel nu a probat că starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, or, la materialele cauzei nu au fost administrate înscrisuri cu privire la veniturile nici ale apelantei și nici ale intimatului, din care să poată fi deduse concluzii privitor la starea materială a acestora și careva demersuri de reclamare a probelor de către părți nu au fost înaintate.

În această ordine de idei, instanța de apel nu a dat apreciere actului din 18 octombrie 2017 (f. d. 146), anexat la cererea de apel, care indică că apelanta se află în șomaj din 05 septembrie 2017, stabilit pentru o perioadă de 669 de zile de Institutul Național de Securitate Socială din Italia, or, actul menționat este datat cu data de 18

octombrie 2017, adică la data înaintării acțiunii în instanța de judecată - 10 septembrie 2018, apelanta dispunea de actul respectiv și nu a fost în imposibilitate de a-l prezenta în primă instanță.

Afară de aceasta, instanța de apel a respins argumentul reprezentantului apelantei precum că este excesivă obligația impusă apelantei de către prima instanță de a prezenta venitul concret al intimatului, cât și a faptului că este angajat oficial, în condițiile în care apelanta nu a solicitat modificarea pensiei de întreținere într-o cotă procentuală din salariul intimatului, ci a solicitat modificarea prin majorarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, în condițiile în care intimat a recunoscut că este angajat, deci muncește, doar că are venituri fluctuabile și a fost prezentată informația statistică oficială privind salariul mediu pentru regiunea Moscovei, unde locuiește intimatul, care este în cuantum de 49900 de ruble rusești, ce constituie suma de 12974 de lei conform cursului BNM la ziua de 26 noiembrie 2018, data prezentării informației. Or, faptul că intimatul a recunoscut că este angajat și muncește, doar că are venituri fluctuabile nu confirmă faptul îmbunătățirii stării materiale a acestuia, iar referitor la datele statistice menționate, prima instanță întemeiat le-a respins, reținând că veridicitatea informației de pe acest înscris, care se referă la un alt stat, nu are nicio confirmare.

Mai mult ca atât, instanța de apel a considerat că întreținerea datorată de către părinte copilului minor, prin achitarea pensiei, în lipsa unor date certe privind veniturile, se raportează la date medii, reieșind din minimul necesar de întreținere a copilului, cu luarea în calcul că ambilor părinți le revine în mod egal obligația de întreținere. Totuși, dacă unul dintre părinți contribuie material în mărime mai mare față de celălalt părinte în raport cu minimul necesar, acesta nu generează, automat, sporirea sarcinii de întreținere în seama celuilalt părinte.

La data de 23 ianuarie 2020 Elena Ștefăneț a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece au fost interpretate în mod eronat legea.

A menționat că instanțele judecătorești au interpretat sintagma „schimbării stării materiale și familiale” de o manieră restrictiv, incompatibilă cu ocrotirea interesului superior al copilului minor, care primează în astfel de situații, or, conform art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, la care Republica Moldova este parte, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private, de instanțele judecătorești, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

A susținut că instanțele judecătorești au făcut referire doar la veniturile părților, subliniind repetat asupra faptului că conform hotărârii din 22 iunie 2016 a Judecătoriei Fălești privind încasarea pensiei de întreținere în sumă de 1000 de lei, drept bază de calcul au fost datele oferite de Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova, hotărâre care nu a fost contestată de către recurentă, argument ce a dus în continuare la justificarea majorării pensiei de întreținere cu doar 22,70 de lei.

A afirmat că instanțele de judecată nu au luat în considerare necesitățile reale ale copilului minor care odată cu vârsta sunt în creștere.

A invocat că instanțele de judecată au dat apreciere circumstanțelor faptice în mod eronat și neobiectiv.

A relatat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins și cerința privind încasarea cheltuielilor de traducere și asistență juridică, deoarece acestea au fost confirmate, sunt reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 07 noiembrie 2019, iar la data de 05 decembrie 2019 a expediat-o în adresa părților (f. d. 208).

Astfel, recursul, declarat la data de 23 ianuarie 2020, este în termen.

La data de 20 februarie 2020 în adresa intimatului Ghenadie Ștefăneț a fost expediată copia recursului declarat de către Elena Ștefăneț, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 226).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Elena Ștefăneț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Elena Ștefăneț, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Elena Ștefăneț ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Elena Ștefăneț se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic